

BIBLICKÉ IMPULZY

II. ročník, III/2024, apríl 2024

Milí priatelia!

S novým vydaním Biblických impulzov vám všetkým, ktorí máte radi Sväté písmo, posielame radostný veľkonočný pozdrav. Tento pozdrav má v sebe aj rozmer smútku z náhleho a tragického odchodu troch mladých ľudí v Spišskej Kapitule v sobotu 6. apríla. Množstvo mladých sa vybralo na stretnutie, ktoré tam bolo pripravené. Vieme, že nič sa nedeje bez Božieho dopustenia alebo Božej vôle, ale predsa sa musíme uspokojiť s tým, že iba Boh vie... Chceme však dúfať, že tri mladé dievčatá sú u Boha a my sme na ceste k nemu. Je to preto, že on, víťazný Ježiš, je na ceste k nám.

Slávnosť Zvestovania Pána bola toho roku z 25. marca prenesená na 8. apríl. Tak sa dve najväčšie kresťanské pravdy, vtelenie a vykúpenie, pekne prelínajú. Jedna predpokladá druhú a jedna podporuje druhú. Slávenie vtelenia uprostred vykúpenia ešte viac umocňuje ich silu a my sa môžeme tešiť z oboch a vnútorne sa nimi obohatiť.

Správy a zaujímavosti z biblického sveta

- ✚ V Bazilike Božieho hrobu, nazývanej aj Bazilika zmŕtvychvstania, sa počas vrcholných sviatkov liturgického roka, teda v dňoch Veľkého týždňa, konali slávnostné bohoslužby zodpovedajúce jednotlivým sláveniam. Vzhľadom na dávne dohody o sláveniach viacerých kresťanských cirkví, sa obrady vzkriesenia v tejto bazilike slávia už na Svätú sobotu v dopoludňajších hodinách. Patriarcha Jeruzalema kardinál P. Pizzaballa v homílii povedal: „V duchu Zmŕtvychvstalého chceme byť kvasom, ktorý spôsobí prekvasenie celého jedla; fľašami, zapálenými do noci a semenom dobra v krajine rozdrásanej konfliktmi...“
- ✚ Na Veľkonočný pondelok slávila Kustódia Svätej zeme spomienku emauzských učeníkov. V chráme Emmaus Al-Qubayba liturgii predsedal kustos Svätej zeme P. Francesco Patton, OFM. Dominantnou témou všetkých veľkonočných slávení vo Svätej zemi tohto roku bola prosba emauzských učeníkov Kleopasa a Šimona: *Zostaň s nami, Pane...*
- ✚ V známom teologickom centre Jeruzalema, františkánskom stredisku Studium Biblicum Franciscanum sa každoročne počas veľkonočnej oktávy konajú kurzy kresťanskej formácie. Ponúkajú ich členovia františkánskej komunity. V tomto roku to bol už 47. ročník tohto biblicko-teologického kurzu. Kurz sa ponúka najširšiemu okruhu záujemcov. Hlavnou témou tohoročného kurzu bol kult, ktorý je opísaný v textoch Svätého písma a ako ho nachádzame v prvých kresťanských komunitách. Cenné informácie, ktoré tamojší špecialisti vynášajú na svetlo, sa do našich čias premietajú predovšetkým v odhodlaní stávať sa chrámom, čiže miestom, v ktorom je

prítomný a v ktorom účinkuje Boh. Na tohoročnom formačnom kurze sa zúčastnila asi stovka poslucháčov a prednášky sa týkali archeológie, Písma, teológie a rovnako aj témy z oblasti pastorácie a kultúry.

- ✚ Rektor Pápežského biblického inštitútu v Ríme, prof. P. Dubovský SJ, zverejnil dňa 18. marca 2024 celej akademickej komunite PBI oznam, v ktorom informuje, že generál jezuitov P. Arturo Sosa SJ vydal dňa 4. marca 2024 dekrét, ktorým promulgoval nový Generálny štatút Pápežskej Gregorovej univerzity. Podľa tohto dekrétu, ktorý vstúpi do platnosti na Turíce 19. mája 2024, vznikne *Collegium Maximum*, ktoré bude reprezentovať fakulty a inštitúty doteraz činné pri Pápežskej Gregorovej univerzite. Teda Pápežský biblický inštitút a Pápežský východný inštitút budú od Turíc tohto roku integrované do Pápežskej Gregorovej univerzity. Toto rozhodnutie je výsledkom dlhého procesu hľadania riešenia s cieľom doceniť poslanie týchto inštitútov. Doterajšia funkcia rektora PBI podľa nového štatútu sa zmení na funkciu prezidenta PBI. Na činnosti a poslaní biblického inštitútu sa podstatne nič nemení a veríme, že táto integrácia všetkých stredísk prinesie nové impulzy pre skvalitnenie ich činnosti. Našmu rodákovi, prof. P. Dubovskému v novej funkcii želáme a vyprosujeme hojnú Božiu pomoc.
- ✚ Našich členov a priaznivcov chceme týmto informovať, že v sobotu 4. mája 2024 bude v Ružomberku zasadať Rada Katolíckeho biblického diela. Na zasadnutí bude zhodnotená činnosť KBD za uplynulé obdobie. O výsledkoch vás budeme informovať.

Rozhovory o práci s Písmom

V aprílovom čísle našich BI sme pre vás, milí naši členovia KBD a sympatizanti, pripravili rozhovor s riaditeľkou Inštitútu Tomislava Kolakoviča v Trstenej, prof. Máriou Bielovou. Inštitút je súčasťou Vysokej školy sv. Alžbety v Bratislave. Zakladal ju nedávno zosnulý prof. Vladimír Krčméry a M. Bielová sa stala prvou riaditeľkou tohto inštitútu v Trstenej. V čase ministra zdravotníctva A. Rakúsa (1990 – 1992) bola hlavnou sestrou Slovenska.

Prof. M. Bielová počas totalitného režimu na Slovensku spolupracovala so S. Krčmérym, V. Juklom, E. Valovičom a ďalšími pod vedením kardinála J. Ch. Korca. Porozprávali sme sa s ňou, ako používala Sväté písmo vo svojej osobnej formácii.

1. Povedzte nám stručne ako vzniklo a fungovalo vaše spoločenstvo v rokoch totality na Slovensku.

O tom veľmi pekne písal Eugen Valovič. Bolo to vďaka obetavému zanietaniu pre veci Božieho kráľovstva Silva Krčméryho a Vlada Jukla, ktorí vedeli osloviť. Nadviazali v mojom vnútri na tie jemné vlákna pôsobenia Boha, ktoré vďaka rodičom a môjmu prvému kňazovi Jánovi Nagyovi boli veľmi živé. Išlo o dôležitosť úcty k ľudskej dôstojnosti každého človeka. V jeden októbrový večer v roku 1971 (vracala som sa do internátu zo sv. omše okolo 18.50 hod.) ma vrátnička upozornila, že mám návštevu. Zbadala som usmievavé oči na jednej ľudskej tvári, druhá tvár ostala v úzadí, ale rovnako milá a pozorná. Keď som od nich počula mená „Silvo“, „Vlado“, vybavilo sa mi niekoľko správ z vatikánskeho rozhlasu. Spýtali sa ma, ako som prežila prázdniny a čomu sa okrem školy venujem. Povedala som, že vo voľných chvíľach klepem na stroji, pomáham mame a cez prázdniny som si zarábala na brigáde

lektorovaním na Oravskom hrade. Potom sme sa o pár mesiacov stretli v kostole v Trstenej. Spolupracovala som s nimi, no duchovne ma od roku 1970 sprevádzal páter Orišek, až neskôr kňazi nášho sekulárneho inštitútu. Mali sme pravidelné mesačné duchovné obnovy. Najdôležitejšia bola meditácia nad textami zo Svätého písma. Začínala som na strednej škole Minútočkou otca biskupa Hloucha, potom knihou Počuli sme slovo Pánovo a Hovor, Pane, Tvoj sluha počúva.

2. Aké miesto malo pri vašich stretnutiach a v duchovnom živote Sväté písmo?

Neviem si predstaviť svoj duchovný a občiansky život bez svetla Svätého písma. Nielen v čase ideologickej totality, ale i v tomto čase agresívneho liberalizmu s ovocím šliapania po základných prirodzených hodnotách. V každom z nás inšpirácia Svätým písmom pomáhala zveľaďovať a uchovávať ľudskú integritu, chránila pred devastáciou ducha. Pomohla mi napríklad povedať pri vyšetovaní, že zápisnicu nepodpíšem z viacerých dôvodov a prvý je, že je v nej veľa hrúbok a iných chýb ... Mám v sebe pocit vďaka za dielo sv. Cyrila a Metoda. Práve od spomínaného kňaza Jána Nagyho som dostala v druhom ročníku ZŠ knihu Vybral si Sofiu. Pred prázdninami (1961) na poslednej hodine náboženstva nám porozprával ich príbeh. Neoceniteľným bohatstvom bolo a je v rámci spoločenstva spoločné zdieľanie z oslovenia Božím Slovom. Raz do mesiaca sa o to snažíme aj na pracovisku.

3. Ako ste si vysvetľovali Písmo a aké pomôcky ste pritom používali?

Okrem Svätého písma sme mali často pred sebou aspoň biblickú mapu, aby sme mali potravu aj pre oči, niekedy obrazový biblický výjav. Keď rozjímam sama, tak mám pred sebou obraz Trojice od A. Rubleva. (V Sovietskej knihe v Bratislave som si ju kúpila za 80 korún. Bol to rok 1988.) Pomáha mi uvedomovať si, že som na ceste zjednotenia sa s Bohom a na ceste zjednotenia sa ľudí medzi sebou. Hlavne cez sviatočné dni používam ako pomôcku aj časopis Sväté písmo pre každého.

4. Aké ovocie práce s Písmom vidíte dnes po odstupe času?

Veľmi ma bolí súčasná situácia vo svete, v ktorom je, napriek Božej добрote, toľko nepriateľstva a z neho plynúceho utrpenia nevinných ľudí, hlavne kresťanov. Hlavným ovocím sily Božieho slova je sloboda ducha, ktorá nehľadá istotu väčšiny, ale istotu, že stojí na strane Boha, s ktorým sa nikdy nič neprehráva, napriek Golgote, iba víťazí ...

5. V čom vidíte hlavné ťažiská duchovného života dnešných veriacich?

Veľmi si želim a prosím Trojjediného, aby Kristova cesta víťazstva cez kríž neostala nepochopená. Liturgické obdobie Veľkej noci nás k tomu pobáda ... Kiež by sme si uvedomili podstatný rozdiel, ktorý zažil na sebe aj veľký Apoštol národov, čo znamená privádzať v putách pred ľudskú moc a čo znamená viesť za ruku, keď je niekto nevidomý či nevedomý pred Pána. Ak 67,6 % obyvateľov na Slovensku sa priznáva ku kresťanstvu, nemali by sme sa chladne prizerať, ako sa vytrácajú z nášho spoločenského života hodnoty a úcta k prirodzenému poriadku, ktorý je zakódovaný vo svedomí každého človeka. Jeho dekodovanie tvorí základ kultúry človeka a národa. Všetky polia spoločenského života potrebujú svedectvo kresťanov.

Recenzie kníh s biblickou tematikou

Pred nejakým časom som sa dostal k nesmierne vzácnej publikácii z vydavateľstva SSV Trnava, ktorá má názov *Dve obhajoby*. Ide o práce dvoch autorov, ktorými sú azda najslávnejší teológovia 20. storočia, Hans Urs von Balthasar a Joseph Ratzinger. Prvý z nich, von Balthasar, rieši otázku *Prečo som kresťanom* a J. Ratzinger odpovedá na otázku *Prečo som ešte v Cirkvi*. Obidve prednášky odzneli na Katolíckej akadémii v Mníchove v roku 1971 a sú vrcholne aktuálne aj dnes v našom prostredí, keď si uvedomujeme, že pre vieru nestačí argumentovať len kontinuitou životného štýlu zdedeného po rodičoch, ale je potrebné pokúšať sa odpovedať aj osobnými dôvodmi pre vieru a príslušnosť k Cirkvi.

H. U. von Balthasar argumentuje postupným vhlbením sa do evanjeliového výroku *Ja som cesta, pravda a život* (Jn 14,6), keď svojho čitateľa či poslucháča vedie cez úchvatné myšlienky o kresťanstve a jeho mieste vo svete, cez osobný a komunitný rozmer života až k eschatologickým ťažiskám udalosti ľudského života. Autor sa tak dostáva k láske ako k možnosti slobody.

Joseph Ratzinger riešil druhú otázku o príslušnosti k Cirkvi. Na rozdiel od prvého autora odpovedá stručnejšie a viac prakticky. V prvej časti uvažuje nad miestom Cirkvi v dnešných časoch. Keď v druhej časti predstavuje Cirkev v jej ľudskej a božskej stránke, pripodobňuje ju k planéte, ktorá je len pieskom a kamením, ale od ktorej sa odráža nebeské svetlo slnka. Preto je Cirkev nesmierne dôležitá pre celé tvorstvo. V záverečnej časti podáva svoje osobné dôvody pre Cirkev. Sú to dôvody pre Krista, pretože Ježiš Kristus je hlavou Cirkvi, on ju vytvoril, stotožnil sa s ňou... Cirkev dnes prináša svetu Krista a kresťanom dnes nemožno byť bez Cirkvi. Ešte aj ten, kto kritizuje Cirkev, môže tak robiť iba vďaka Cirkvi, ktorá napriek všetkým svojim zlyháním prináša svetu pravú slobodu ako kritérium rozlišovania. Preto ju treba milovať a s láskou pracovať na jej budovaní.

Kontakty a konzultácie s členmi KBD

Náš spolupracovník a člen KBD Štefan Konya nám do centra biblického diela poslal materiál, ktorý sám natočil. Je na ňom zachytená zaujímavá prezentácia evanjeliového úryvku o márnoträtom synovi (Lk 15,11-32). Autor pripojil peknú kresbu, znázornil na nej otca z tohto podobenstva a skombinoval výklad pomocou podobenstva o dobrom pastierovi, ktorý hľadá jednu stratenú ovečku (Lk 15,4-7). Štefanovi srdečne ďakujeme za výstižný komentár k uvedeným textom.

Celú prezentáciu dostanete v najbližších dňoch v osobitnom maili priamo z centra KBD od nášho pána tajomníka. Prajem vám radostné prežívanie veľkonočného času v Ježišovej blízkosti.

Pripravil: **Mons. Anton Tyrol**